

Nieuwe uitgaven van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg

De Bemelerberg

Een bundel artikelen over de natuur- en cultuurhistorische betekenis van een droog schraalland-reservaat in Zuid-Limburg.

Publicaties van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. Reeks XXXIV, afl. 1-5. 92 pagina's.

De Bemelerberg, een natuureservaat in Zuid-Limburg van zo'n zeven hectaren groot, is een in vele opzichten belangwekkend gebied. In 1942 verwierf de Stichting Het Limburgs Landschap de Bemelerhei - plaatselijk van oudsher "De Hei" genoemd - in eigendom, daartoe aangespoord door wijlen prof. dr. J. Heimans die tijdens zijn vakanties in Bemelen onder de indruk geraakt was van de overweldigende floristische rijkdom van het gebied.

Helaas veranderde sinds die tijd het karakter van het gebied drastisch. Van de open en schrale grazige vegetatie van weleer bleef niet veel over doordat de stelling dat in een reservaat de natuur haar gang moest kunnen gaan, nog opgeld deed. Grote delen raakten overwoekerd door struikgewas en boomopslag waardoor het gebied veel van haar oorspronkelijke waarden verloor.

In 1980 verschenen er op voorspraak van een be-

geleid door de Limburgse bioloog drs. H.P.M. Hillegers weer schapen op de Bemelerberg.

Wéér, want schapen waren er sinds mensenheugenis een algemene verschijning. Juist dankzij deze langdurige extensieve begrazing had het gebied in de loop van vele jaren haar bijzondere en karakteristieke flora en fauna gekregen.

Deze Publicatie bevat een bundel opstellen over de Bemelerberg. Het is een uniek portret geworden van een bijzonder gebied. Een uniek portret omdat het geen voorgangers kent en omdat het een zo compleet mogelijk beeld geeft van de geologie, de bodem, de flora en vegetatie en de fauna, zowel in heden als verleden. Het bijzondere karakter van het gebied komt hierin vanuit verschillende biologische disciplines op indrukwekkende wijze tot uiting.

Deze publicatie is echter om nog een andere re-

den van groot belang. Het laat zien dat (indien tijdig wordt ingegrepen) een aanvankelijk verwaarloosd schraalland door de aloude beheersvorm (begrazing met, in dit geval, Mergellandschapen) weer in te voeren, het landschap, de flora en vegetatie en de fauna in relatief korte tijd veel van hun oude glorie en waarden terug kunnen krijgen. Deze, door drs. Hillegers samengestelde bundel geeft een indruk van wat in vijf jaar adequaat beheer bereikt kan worden en stemt daarmee hoopvol voor de toekomst. Niet alleen voor de Bemelerberg, maar ook voor de andere schraallandreservaten in Zuid-Limburg en aangrenzend België en Duitsland. Aan de Bemelerberg kan naast haar grote landschappelijke en natuurhistorische waarden nu nog een waarde worden toegevoegd: die van voorbeeld voor de wijze waarop goed beheer in korte tijd tot opzienbare resultaten kan leiden.

De publicatie is te bestellen door het over maken van f 12,50 (leden) of f 15,— (niet-leden) vermeerderd met f 4,75 portokosten op gironr. 1036366 t.n.v. Natuurhist. Genootschap in Limburg onder vermelding van 'Bemelerberg'. Het boek kan ook worden afgehaald aan de balie van het Natuurhistorisch Museum Maastricht.

Groen Maastricht

Uitgave van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg met medewerking van het Natuurhistorisch Museum Maastricht en Openbare Werken afdeling Groenvoorzieningen van de gemeente Maastricht. 32 Pagina's.

Dit boekje gaat over "het groen" in Maastricht. Daar zou een veel dikker boek over geschreven kunnen worden, want Maastricht is groener dan het in eerste aanblik lijkt. Dat was al zo in het verre verleden, toen ook een groot deel van de groentetuinen en boomgaarden binnen de muren van de toen nog kleine stad lagen. Het hoofdstuk "Stedelijk groen, verleden en heden" geeft in vogelvucht de geschiedenis van de groenvoorzieningen in de stad weer.

Er is maar op enkele plaatsen "groot groen" in Maastricht. Te denken valt hierbij aan de omgeving van de Via Regia, de Geusselt en natuurlijk ook aan het Stadspark. De basis voor dit park werd al in 1706 gelegd toen het stadsbestuur

besloot lindebomen te planten in de omgeving van de Onze Lieve Vrouwepoort. De bevolking had toen waarschijnlijk ook al behoefte aan een wandelplaats of promenade.

In het hoofdstuk "Groot groen" wordt even stil gestaan bij het wel en wee van deze groene long in het centrum van de stad.

Het stadsbestuur houdt zich vandaag de dag nog steeds bezig met het groen in Maastricht. Hierbij moet niet alleen gedacht worden aan onderhoud, maar ook aan aanleg. Wat er bij dit laatste zoal komt kijken blijkt in het laatste hoofdstuk, waar een kijkje gegeven wordt in de "kraamkamer" van het groen.

Uiteraard wordt niet al het groen in de stad door

mensen aangelegd en onderhouden. Soms lastig, maar voor wie het zien wil onbeschrijflijk mooi, zijn de vele wilde planten die het "natuurlijk groen" in de stad vormen.

Maastricht zou Maastricht niet zijn zonder haar 's zomers uitbundig "bloeiende" muren. Bij het "Natuurlijk groen" begint dan ook dit boekje dat wat meer informatie wil geven over het groen in Maastricht. Groen langs het grijs en zwart van beton en asfalt, groen tussen de rode of blauwe straatstenen, groen in de plantsoenen en in het Stadspark.

Aangelegd of zomaar vanzelf gekomen, geeft "het groen" kleur aan onze omgeving. Alleen daarom al is het groen in de stad iets om zuinig op te zijn!

Het boekje kost f 2,50 exclusief verzendkosten (f 2,30). Voor wijze van bestellen zie hierboven bij De Bemelerberg. Ook dit boekje is verkrijgbaar aan de balie van het Natuurhistorisch Museum Maastricht.